

מדיניות

נשיאים ורוח

ביקור הנציג העליון של גרמניה החדשה כרוך אצל רבים בבקשה מצפונית. מה הפיתרון?

בואו של פריקר (האציל) ריכארד פון וייצקור הוא שלב חדש ביחסים בין ישראל וגרמניה. וגם בין העם היהודי והעם הגרמני. לא זה בלבד שהאורח הממלכתי הוא נשיא גרמניה המערבית (רישמית בגרמניה: "קהיליית-הברית גרמניה") אלא שהוא גם אישיות חשובה ומיוחדת במינה בפני עצמו. כנשיא המדינה, מסמל ריכארד פון וייצקור את גרמניה הרשמית, והדבר יוצר אצל יהודים רבים בעיה מצפונית. האם יש הבדל בין קבלת פני גרמני כאדם, ובין קבלת פני הנציג הממלכתי העליון של גרמניה.

יש הסבורים כי בעוד שקבלת פני גרמנים אנטינאציים באורח אישי היא מיוזמה, אין הדברים כך לגבי נציג רישמי בכיר. קל וחומר הנציג הרישמי הבכיר ביותר.

סברה כזאת אינה סבירה. אם יש "גרמניה אחרת", הרי יש לעודד אותה. אם מצויות בגרמניה מגמות שונות, ויש קיטוב בין כוחות מתקדמים וכוחות המכסים אחרת, אל העבר של הרייך השלישי — הרי יש לעודד את מי שמייצג את הכוחות החיוביים, ואין ספק כי נשיא המדינה הגרמנית מייצג את הכוחות הטובים.

ממש מתחת לחלון. ריכארד פון וייצקור קנה את עולמו ביום-השנה לתבוסת הרייך השלישי. כאשר נשא בפרלמנט הגרמני נאום חגיגי יפהפה, בעל הגות עמוקה, על הפרק הזה בהיסטוריה הגרמנית.

אין ספק כי היתה לאיש עצמו דחי פה רבה להגות בפרק זה ובהשלכותיו. השם פון וייצקור אינו חדש למי שבקי בתולדות הרייך השלישי. אביו של ה' נשיא, ארנסט פון וייצקור, היה שגריר הרייך במדינות-ההוותיקא, ותוכריו על עמדת האפיפיור כלפי השמדת היהודים נשמרו במישרדהחזק ונפלו בידו בעלות-הברית. וייצקור הזהיר את בר-ליו מפני גירוש יהודי רומא. העלול להרגיז את האפיפיור, מכיוון שהבר קורה "ממש מתחת לחלון". יתכן כי השגריר התכוון לתרום תרומה למניעת-ההשמדה. אך הוא נאלץ אחרי-כך להיר

(המשך מעמוד 6)

בכפרים, שהיו המוחל'ארים בבית-לחם. שם ערכו השילטונות שיחה למנהיגי הכפרים והעיריות שבאיוור. בשיחה איימו הדוכרים על המוחל'ארים כי צה"ל יראה אותם כאחראים אישית לפיגועים נוספים באיוור.

מזה כשנה והצי. מאז רצח תושב בית-צוריק, שנחשד כי הוא משתתף-פעולה, השילטונות-חיפשו במרץ אחרי החוליה, אך העלו חרס

תושבי הכפרים עצמם מיעטו לצאת מבתיהם. רק כמה ילדים קטנים הסתו בנו ברחובות.

גירוש בתירוש. הקורבנות ה' אחרונים של החוליה הובאו לקבורה ביום הראשון, בשעות הצהריים.

מרכזי סוויסה נקבר בבית-העלמין שבמושב תירוש. במקום נאספו מאות מתושבי המושבים שבאיוור ותלמידיו ישיבה, שלמדו עם המנוח בישיבת כפר-הרואה.

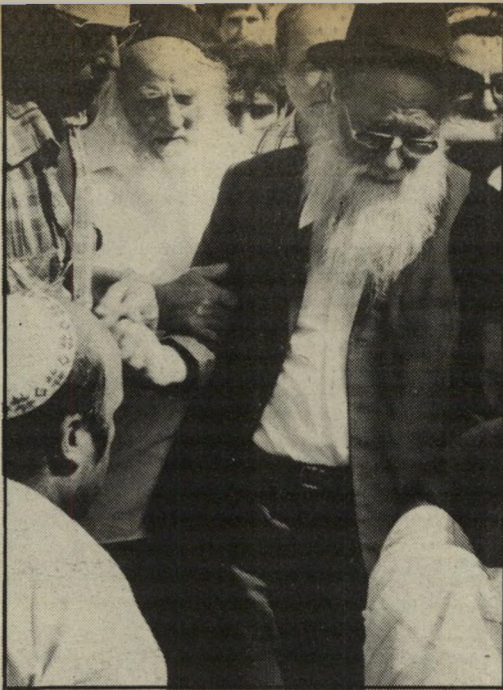
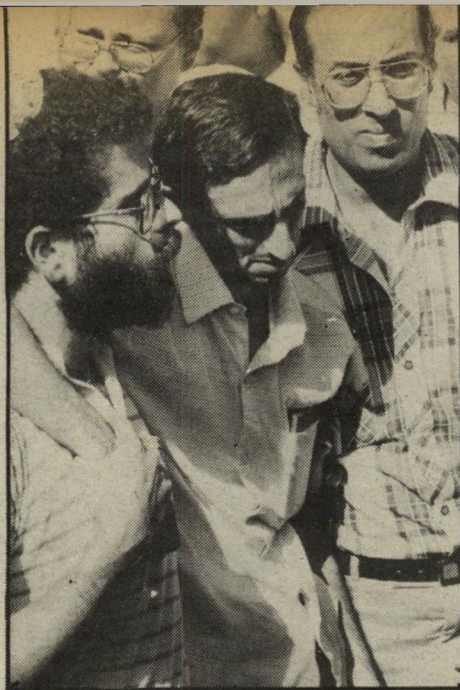
בטקס ההלוויה ספר למנוח יוסף בורג, הוא קיצר בדבריו. כי בערב חג נהוג שאין מספידים. אחריו דיבר חבר הכנסת מן התחיה הרב ולדמן, שצעק בקול-יבוכים כי לא ייתכן שצעירים לא יוכלו להסתובב ולטייל בארץ-ישראל באין מפריע.

בתום הנאומים זרם הקהל לבית העלמין הקטן. גופתו של מוטי נישאה בידי שישה משכניו למושב, כולם אנטי-ימל שופים. הנשים נשארו מחוץ לבית-הקברות, כשהן מקוננות. אחותו של הנרצח התעלפה וקיבלה מים מירי חובש מגדודי אדום.

אחרי הקבורה הופיע במקום מאיר כהנא, בלוויית שניים מכיריוניו. כהנא החל לנאום, בנסותו להתסס את הרוי חות, אולם גורש מבית-הקברות בכוח על-ידי בני מישפחה נועמים, שטענו כי הוא מנסה לעשות הון ממותו של יקר-רם.

אלי בולולו, ממלא מקום ראשי-מוצת בית-ישמש, שהוא גיסו של הנרצח, פנה אל כהנא, ביקש ממנו לעזוב את המקום, כדי שלא להרגיז את המיישפחה. אחרי שבני-משפחה קיצרי-רוח התחילו לדחוף את כהנא באלימות, חילצו אותו חסידיו מן המקום בקושי. אחרי ההלוויה הלכה מישפחתו של מוטי להתאבל בכיתה הצנוע שבמושב. הבית הקטן המה שכנים, שניסו לעזור לאם השכולה ושניחמו את האב, מחי-לוח, שהיה קרוב להתמוטטות.

עונה הררי נקברה בחלקה הספרית של בית-העלמין בהר-הזיתים ב' ירושלים.

אבי הנרצח אבי הררי בן ה-26 חש ברע בעת הלוויית אחותו ונתמך בידי שני ידידים. הררי השתתף בחיפושיו.

אבי הנרצח מחלוק סוויסה הישיש עומד שבור ליד קבר בנו. מחלוק לא הרבה לבכות, וכל הזמן התפלל לעילוי נישמת בנו.

כהנא גורש את הח"כ הגעון ודורשים ממנו לעזוב את המקום. שני צעירים מזוקנים וחובשי כיפות, שהיו בקהל, עזרו לכהנא להימלט מהמהומה. כהנא ניסה לנאום מחוץ לבית-הקברות, אולם סולק משם.

כהנא גורש את הח"כ הגעון ודורשים ממנו לעזוב את המקום. שני צעירים מזוקנים וחובשי כיפות, שהיו בקהל, עזרו לכהנא להימלט מהמהומה. כהנא ניסה לנאום מחוץ לבית-הקברות, אולם סולק משם.

הרצל והקיסר הגרמני וילהם גם יחד (1898). **לא לרפובליקה.** ג'ילברט, כותב ביוגרפיות נודע (וינסטון צ'רצ'יל, חיים וייצמן) מתאר בירושלים את צמיחתה של העיר מ-15 אלף תושבים בסוף השליש הראשון של המאה הקודמת (6,000 יהודים, 5,000 מוסלמים, 3,000 נוצרים, חיל-מצב תורכי וכמה סוחרים ומיסיונרים אירופיים) עד ל-45 אלף בסוף המאה (28 אלף יהודים, 8,000 מוסלמים, 8,000 נוצרים).

בספר המאויר, שיצא, בשבוע שעבר, לאור בארצות-הברית לא שכח ג'ילברט דבר: בית-המלון הראשון בירושלים (1843), הבנק הראשון (1848) וכמובן, הרכבת הראשונה (1892, ליפו).

וכראוי לספר הרואה אור בארצות-הברית, לא נמנע ג'ילברט מלנפח את האגו הפטריוטי של האמריקאים: מעשה בקונסול האמריקאי הראשון בירושלים (1857), שעמד על כך, כי מפקד חיל-המצב התורכי יכבד את יום-העצמאות האמריקאי (הארבעה ביולי) ב-21 מטייכבוד.

התורכי סירב, בנמקו את התנגדותו בכך, כי כיבודים כאלה שמורים לממלכות, לא לסתם רפובליקות. זה לא עזר לו הרבה. האמריקאי עמד על שלו, עד שהתורכי נכנע ותות' חיו כיבוד, בסופו של דבר, במטחיהם, את היום שבו נפרדו האמריקאים מן הכתר הבריטי, בשנת 1776.

ריע כי האפיפיור נרגע, וכי אין לצפות להתערבותו לטובת היהודים. ריכארד פון וייצקור, בן למישפחה אצילה, הוכיח כי אינו רק אנטי-נאצי, אלא שגם העמיק לחשוב על נושא זה. משום כך היה כדאי שיבעתיים לשמוע מפיו דיבריהגות על עליית הנאציזם בארצות-רבות — בשעה שישראל עצי-מה מתחבטת בסכנה זו.

היסטוריה התורכי היה בארץ

תליה על חנית, כבוד על תותח

עמודי הטלגרף הראשונים, שהור פיעו בשנת 1865 במבואות הבירה, לא מצאו חן בעיני הערכי הירושלמי. הוא נטל את חניתו והטיל אותה לעבר אחד העמודים.

זה היה מעשה שמאור לא נראה בעיני המושל התורכי. הוא החליט להגיב על גרימת הנזק לרכוש ה' עות'מני בנוסח ע'יתחת-ע'ין: הוא שפט את מטיל החנית ודן אותו לתליה על אחד מעמודי הטלגרף.

זה אחד האירועים שעליהם מדווח מרתין ג'ילברט האנגלי בספרו האחד רון, ירושלים: לידתה מחדש של עיר, המקיף 60 שנות ירושלים, מ-1839, עד הגיע אליה הדיפלומט הזר המאומן ה' ראשון, סגן-הקונסול הבריטי, ועד סוף המאה, עד ביקור בירושלים תיאודור

שתי גופות הצעירים מוטלות במקום ש' בו נמצאו. לידם חוקר המע' בדה לזיהוי פלילי, הלוש כפפות-גומי ומחפש עקבות